

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 8.03050901 «Облік та аудит»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою наукового спрямування

Облік та аудит в управлінні підприємницькою діяльністю

(назва магістерської програми)

на тему: «Операційні витрати: вітчизняний і міжнародний підхід до організації обліку та аудиту (на прикладі ТОВ «Колійник»)»

(назва теми)

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Громік Євгенія Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Лоханова Наталія Олексіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ.....	7
1.1 Операційні витрати як об'єкт обліку та їх класифікація.....	7
1.2 Документальне оформлення операційних витрат діяльності.....	22
1.3 Облік витрат та порядок їх віднесення до собівартості будівельно-монтажних робіт.....	23
1.4 Особливості обліку загальновиробничих витрат у виробництві.....	26
1.5 Облік операційних витрат, що не входять до собівартості.....	37
1.6 Порівняльний аналіз МСФЗ із національними стандартами України.....	39
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОЛІЙНИК» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОЛІПШЕННЯ.....	43
2.1 Загальноекономічна характеристика підприємства ТОВ «Колійник».....	43
2.2 Особливості документального оформлення руху операційних витрат на підприємстві ТОВ «Колійник».....	54
2.3 Облік операційних витрат в умовах застосування автоматизованих систем.....	58
2.4 Напрями вдосконалення діючої практики на підприємстві ТОВ «Колійник».....	65

РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ, АНАЛІЗ І МОДЕЛЮВАННЯ	69
ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ.....	
3.1 Завдання та джерела контролю та аналізу операційних витрат.....	69
3.2 Методика перевірки операційних витрат діяльності.....	75
3.3 Оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві ТОВ «Колійник» та шляхи її поліпшення.....	79
3.4 Аналіз структури та динаміки операційних витрат.....	83
3.5 Економіко-математичне моделювання впливу витрат на операційну діяльність підприємства.....	85
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ.....	101

ВСТУП

Актуальність теми. Облік витрат на сучасному етапі має ключове значення в діяльності будь-якого підприємства. Популяризація ведення власного бізнесу з метою отримання прибутку вимагає жорсткої конкуренції серед існуючих та новостворених підприємств. Задля покращення результатів власної діяльності та примноження власного капіталу в умовах глобалізації та подекуди нестабільної економічної ситуації в нашій країні, підприємствам часом необхідно співпрацювати з іноземними компаніями та залучати інвесторів з різних країн. З цією метою діяльність підприємства та його звітність не має вступати в протиріччя прийнятим міжнародним стандартам та національним стандартам України. Тому, важливе значення в досліджуваній темі має стати розгляд міжнародних та вітчизняних підходів до обліку та аудиту витрат.

Значний внесок у дослідження теми управління витратами на підприємстві відображено в розробках таких науковців як: Ф. Бутинець, С. Голов, В. Костюченко, Ю. Кузьмінський, В. Пархоменко, В. Сопко, В. Швець, О. Топоркова, В. Шрубковська, О. Ромашко та інші [15, 17]. Вони розглянули актуальні питання обліку витрат, калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт, формування ціни на будівельну продукцію. Розглянуто основні ознаки класифікації витрат на будівельно-монтажні роботи, визначено напрямки організації бухгалтерського обліку залежно від об'єктів.

Проте, невирішеними залишились питання вдосконалення та своєчасного обліку витрат, що не були заплановані підприємством, а також прийняття необхідних організаційних і технічних заходів. Не менш важливим є питання формування собівартості виконаних робіт, яке потребує детального розгляду під час вибору методів калькулювання та безпосереднього їх застосування на практиці. Ще одним дискусійним питанням є вдосконалення нормативної бази обліку витрат, гармонізація національних і міжнародних стандартів та

необхідність в більш детальному вивченні обліку операційних витрат в будівничій галузі з урахуванням всіх її особливостей.

Мета і завдання дослідження. Основною метою дослідження обрана розробка організаційно-методичних засад щодо обліку та аудиту операційних витрат з точки зору максимального наближення до міжнародних стандартів та їх гармонізації з національними положеннями, прийнятими в Україні.

Для виконання поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

- дослідити операційні витрати як об'єкт обліку та їх класифікацію;
- розглянути існуючі види документального оформлення операційних витрат діяльності;
- проаналізувати особливості обліку всіх видів операційних витрат;
- провести порівняльний аналіз обліку операційних витрат відповідно до міжнародних та національних стандартів;
- оцінити якість документообігу та ведення бухгалтерського обліку та аудиту на обраному підприємстві;
- розробити напрями вдосконалення діючої практики обліку на підприємстві;
- провести аналіз структури та динаміки операційних витрат;
- відобразити вплив та значення витрат на операційну діяльність підприємства за допомогою економіко-математичного моделювання, а саме на прикладі кореляційно-регресійного аналізу [35].

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження – є процес формування операційних витрат на підприємстві. Предмет – всі теоретичні аспекти та методологічні забезпечення обліку операційних витрат на підприємстві у вигляді ТОВ «Колійник», що займається будівництвом залізничних доріг та колій.

Методи дослідження. Для належного виконання даної дипломної роботи необхідно застосувати такі методи дослідження, як:

- структурно-логічний аналіз – для раціонального та структурованого висвітлення теми;
- спостереження;
- порівняння – для співставлення наявних даних;
- узагальнення та групування – для дослідження питань класифікації витрат відповідно різних критеріїв;
- аналіз та синтез – для визначення ефективності функціонування підприємства за допомогою відповідних показників та розробки рекомендацій щодо його покращення;
- економіко-математичні методи – задля виявлення впливу витрат на операційну діяльність підприємства.

Інформаційна база дослідження. Для дипломної роботи за обраною темою використані наступні інформаційні джерела:

- законодавча та нормативна база;
- наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених;
- матеріали наукових конференцій і досліджень;
- дані засобів масової інформації та мережі Internet;
- первинна документація, облікові реєстри, внутрішня та зовнішня звітність базового підприємства.

За результатами досліджень з обраної теми неодноразово проводились виступи на університетських конференціях, публікувалися тези доповідей, що були висвітлені в наукових збірниках, які також використовувались при написанні роботи та відображені у списку літератури.

ВИСНОВКИ

Питання класифікації витрат є досить важливим в діяльності підприємства, адже від його обґрунтування залежить якість управління. Кожне підприємство має право самостійно проводити групування власних витрат відповідно до його стратегії. У зв'язку з цим існує велика кількість класифікаційних ознак групування витрат, які найбільш точно характеризують та відображають сутність діяльності підприємства.

З цього випливає, що системна класифікація видів витрат сприяє глибшому розумінню призначення та функціональної ролі в управлінні діяльністю підприємства різних видів витрат, надаючи можливість розглядати ці види витрат з позицій системного підходу для їх цілісного розуміння (Додаток А) [40].

Такий детальний підхід до класифікації витрат безумовно сприятиме якісному контролю за витратами з точки зору управлінського обліку, адже розуміння причини виникнення витрат дає змогу проаналізувати їх необхідність та ефективність в діяльності конкретного підприємства, сприятиме якісному управлінню витратами, дозволить уникнути появу невиправданих або економічно недоцільних витрат.

З кожним днем облік доходів та витрат набуває все більшого стратегічного значення для підприємства. Сьогодні, на кожному підприємстві, на перше місце ставиться саме результат його діяльності – прибуток чи збиток. Попри це на сьогодні існує низка відмінностей, які мають бути скорочені задля більш ефективного та раціонального складання та використання фінансової звітності на підприємствах. Для того, щоб наші підприємства могли співпрацювати з міжнародними компаніями вони повинні спілкуватися «однією мовою», тобто вся звітність повинна бути складена відповідно до вимог МСФЗ. Це також дозволить уникнути розбіжностей та протиріч у складанні звітності згідно ПСБО та МСФЗ і підвищить ступінь довіри з боку іноземних партнерів [42].

Бухгалтерський облік витрат будівельної організації здійснюється з метою забезпечення формування повної, правдивої та неупередженої інформації щодо відображення фактичних витрат, понесених під час виконання будівельно-монтажних робіт, а також вироблення продукції допоміжними та другорядними виробництвами будівельної організації, обчислення фактичної собівартості як для окремих об'єктів обліку витрат, так і витрат будівельної організації в цілому, а також для здійснення контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Об'єктом бухгалтерського обліку витрат можуть бути окремі види будівельно-монтажних робіт, окрема будівля і споруда, декілька будівель і споруд, договір підряду в цілому, відокремлений виробничий підрозділ, будівельна організація в цілому.

Основним методом обліку витрат на виконання будівельно-монтажних робіт є облік за замовленнями відповідно до договорів підряду. Облік витрат за замовленнями ведеться з наростаючим підсумком до закінчення виконання договору.

ТОВ «Колійник», яке займається господарською діяльністю, має відображати велику кількість операцій в бухгалтерському обліку. Для того, щоб такі операції мали реальне підтвердження, необхідна наявність документа, який доводить їх легальність. З метою раціоналізації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві мусить бути запроваджена та затверджена схема документування господарських операцій, яка б ґрунтувалася на особливостях об'єктів обліку, типових господарських і виробничих процесів, а також притаманній тільки їй системі управління. В сучасному світі, де активно набирає оберти автоматизація та відходить на другий план ведення паперових носіїв інформації, розгляд питання первинного документування займає не останнє місце серед інших проблем обліку операційних витрат.

Існуючий бухгалтерський облік не дає вичерпної і своєчасної інформації про витрати операційної діяльності, тому що облікова інформація групується переважно в кінці місяця і відображає події, що минули. Від правильності та

швидкості обробки первинних документів, якими оформлюються здійснені витрати, залежать вчасність та достовірність формування фінансового результату операційної діяльності підприємства. Через це виникає потреба в перегляді вимог до організації документообігу. Основним напрямом удосконалення даного аспекту облікового процесу є кодування таких параметрів операції, як центр відповідальності та вид витрат обігу з метою систематизації інформації про витрати в розрізі класифікаційних ознак, що використовуються при веденні управлінського та аналітичного обліку витрат.

Такі заходи дозволять активізувати процес прийняття управлінських рішень, оскільки формування інформації про витрати здійснюватиметься на стадії обробки документів. На підприємстві ТОВ «Колійник» інформаційна база обліку витрат діяльності не в достатній мірі використовується для прийняття управлінських рішень. Із метою покращання оперативності та аналітичності обліку пропонуємо вдосконалити класифікацію операційних витрат та розробити стадії, які слід упровадити при організації автоматизованого обліку операційних витрат, що дасть змогу контролювати їх стан на всіх рівнях обробки облікової документації та можливість своєчасно відреагувати на суттєві або незаплановані коливання в обсязі та структурі витрат діяльності.

З метою успішного функціонування підприємства, підвищення рівня рентабельності, збереження та збагачення його активів необхідний налагоджений механізм управління, найважливішим елементом якого є повсякденний внутрішній контроль.

Для оцінки системи внутрішнього контролю ТОВ «Колійник» був розроблений робочий документ у вигляді тесту (Додаток АІ), в результаті проведення якого було встановлено наступне: персонал бухгалтерії кваліфікований та компетентний. Спостерігається чітке розмежування повноважень між співробітниками, підтверджене посадовими інструкціями. Контрольні процедури упорядковані та делеговані між Наглядовою радою, Загальними зборами акціонерів, правлінням та керівниками відділів, бухгалтерською службою. У зв'язку з цим дисципліна на підприємстві

поставлена на високому рівні, укладені договори з матеріально відповідальними особами.

Проте недоліком є той факт, що у ТОВ «Колійник» відсутня служба внутрішнього аудиту. Аудит проводиться досить не регулярно та за допомогою сторонньої організації, що підвищує ризик не виявлення відхилень у роботі підприємства через недостатню обізнаність внутрішнього стану обліку та обмеженість в інформаційному забезпеченні.

Радимо підприємству звернути увагу на потенційну слабку сторону та прийняти відповідні заходи щодо її ліквідації шляхом впровадження власної служби контролю, яка буде регулярно відслідковувати ведення обліку на підприємстві та своєчасно реагувати на будь-які зміни.

Аналіз структури витрат дозволяє визначити напрямок пошуку резервів оптимізації витрат підприємства. Аналізуючи структуру витрат звичайної діяльності на підприємстві бачимо, що існує тенденція до зменшення собівартості робіт та послуг переважно в абсолютному вираженні. Дуже важливим і позитивним фактором є те, що на підприємстві відсутні витрати на збут, фінансові витрати, витрати від інвестиційної діяльності та інші витрати. Це дасть змогу підприємству отримати більший прибуток та в подальшому послугує зниженню собівартості продукції.

Важливе значення має аналіз динаміки зміні рівня операційних витрат за елементами. Проаналізувавши операційні витрати на виробництво продукції за економічними елементами бачимо, що у ТОВ «Колійник» рівень операційних витрат зменшився. Така тенденція є позитивною і в подальшому може посприяти зниженню собівартості робіт та послуг та зниженню суми витрат за надані послуги. Також значну питому вагу займають витрати на оплату праці. Їх кількість як в абсолютному вираженні, так і в структурі поступово зростає через певні зміни зі сторони управлінського персоналу, можливо, це пов'язано із законодавчими змінами, які вимагають підвищення мінімальної заробітної плати. За іншими показниками відбулося зниження як в структурі так і в абсолютному вираженні. Тільки інші операційні витрати в абсолютному

виражені залишилися сталими, а в структурі зазнали незначного коливання в бік росту.

Таким чином, підприємству необхідно чітко слідкувати за витратами та регулювати їх відповідно до заданої політики, максимально зменшувати всі витрати, за рахунок раціонального використання всіх наявних ресурсів, співробітництва з постачальниками, які пропонують більш вигідні ціни на сировину та матеріали, використовувати більш економічно вигідні ресурси, що не несуть значних перевитрат для надання робіт та послуг, а також слід прагнути уникнення неефективного використання робочого часу та робітників в процесі надання послуг.

Про це також свідчать розрахунки зроблені за допомогою кореляційно-регресійного аналізу, що дає змогу оцінити вплив можливих факторів на ключовий показник. Результати кореляційно-регресійного аналізу дозволили намітити основні шляхи поліпшення розподілення операційних витрат на підприємстві, а саме:

- необхідно прагнути, щоб обсяг реалізації робіт та послуг зростав за рахунок якості, а саме використання матеріалів та сировини, що відповідає заданим будівельним стандартам;

- вигідної ціни за послуги як для підприємства, так і для споживача за рахунок пропорційного зменшення витрат та дотримання їх балансу (між постійними та змінними);

- дотримуватись строків виконання зобов'язань згідно договірним умовам, що були укладені між сторонами з метою уникнення порушення графіків робіт з одної сторони та оплати з іншої. Це дасть змогу зберегти підприємства від понесення зайвих витрат у вигляді штрафних санкцій та збоїв в обігу найбільш ліквідних засобів (грошових коштів та їх еквівалентів).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755 – VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. із змінами та доповненнями від 08.02.2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р., із змінами і доповненнями від 18.06.2015 р. № 573 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Мінфіну від 28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://dtk.com.ua/show/2cid110035.html>.
6. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджені наказом Мінфін України від від 31.12.1999 № 318 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
7. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти», затверджені наказом Мінфін України від 28.04.2001 № 205 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] /

- Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>.
8. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджені наказом Мінфін України від 24.05.1995 № 88 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
 9. Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 «Організація аудиторськими фірмами и аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг», затверджена рішенням АПУ від 27.09.2007 р. № 182/4.
 10. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики. – К.: Аудиторська палата України, 2007. – 1164 с.
 11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
 12. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики : монографія / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.
 13. Меренкова Л.О. Управління витратами підприємства в ринковій економіці: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / Харківський державний економічний університет. – Харків, 2003 – 20 с.
 14. Облік, аналіз та аудит: Навчальний посібник / [Білик М.С., Загородній А.Г., Кіндрацька Г.І. та інші.]. – Київ: Кондор, 2008. – 618 с.
 15. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. Ф.Ф. Бутинця – Житомир: ЖІТІ, 2006. – 672 с.
 16. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навчально-практичний посібник / [Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін.]. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.

17. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: Практичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – Київ: Лібра, 2012. – 880 с.
18. Гавриловська Л.М., Ларіонова А.С. Фінансовий облік 1: Навч. - метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.М. Гавриловська, А.С. Ларіонова. – Київ: КНЕУ, 2006. – 320 с.
19. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник / С.С. Гаркавенко. – Київ: Лібра, 2002. – 712 с., с. 291, 302
20. Грабова Н.Н., Добровский В.Н. Бухгалтерский учёт на производственных и в торговых предприятиях: Учебн. пособие / Н.Н. Грабова, В.Н. Добровский. – Киев: А.С.К., 2006. – 623 с.
21. Економіка підприємства: Підручник / [І.Ю. Чаюн, Г.М. Богославець, Н.С. Довгаль, Л.Л. Стасюк, І.Ю. Бондар; за заг. ред. проф. Н.М. Ушакової]. – Київ: КНТЕУ, 2005. – 569 с.
22. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. / С.В. Івахненко. – Київ: Знання-Прес, 2003. – 349 с.
23. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посіб. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2007.
24. Лень В.С. Фінансовий облік : навч. посібник / В. С. Лень. – Київ: Академія, 2011.– 608 с.
25. Бабур Л.Г., Сердюк Т.В. Бухгалтерський облік діяльності будівельних підприємств. Частина II: Навчальний посібник / Л.Г. Бабур, Т.В. Сердюк. – Вінниця: ВНТУ, 2007. – 151с.
26. Миронова О. Аудиторська діяльність: організація системи внутрішнього контролю якості / О. Миронова. – Харків: Фактор, 2009. – 352 с.
27. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.
28. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – Київ, 2003.

- 29.Фінансовий облік: підручник для студ. ВНЗів, КНТЕУ / [Нападовська Л.В., Алексєєва А.В., Бакурова О.А., Веренич О.Г., Уманців Г.В.]; за заг. ред. Л. В. Нападовська. – Київ: КНТЕУ, 2013. – 699 с.
- 30.Фінансовий облік 3-тє вид, доп. і перероб: підручник / [Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Гудзь Н.В. та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 418 с.
- 31.Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник / К.О. Утенкова. – Київ: Алерта, 2011. – 408с.
- 32.Фінансовий облік 2: навч. посіб. / [Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – Київ: Алерта, 2014. – 456 с.
- 33.Фінансовий облік 1 Частина І: Навч. посібник / За ред. Максимової В.Ф. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 384 с.
- 34.Фінансовий облік 1 Частина 2: Навч. посібник / За ред. Максимової В.Ф. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 345 с.
- 35.Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: Учебное пособие / А.Г. Янковой. – Одесса: ОНЭУ, ротапринт, 2014. – 250 с.
- 36.Янчева Л.М., Макєєва З.О., Баранова А.О. Аудит: навч. посіб. / Л.М. Янчева, З.О. Макєєва, А.О. Баранова. – Київ: Знання, 2009. – 335 с.
- 37.Бойчук А.А. Проблеми організації автоматизації обліку на підприємствах торгівлі [Електронний ресурс] / А.А. Бойчук, В.О. Бойчук, Л.О. Моцна // Наука та економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 56–60. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJR>.
38. Товстоп'ят Ю., Чернишова Н. Особливості обліку загальнопромислових витрат [Електронний ресурс] / Ю. Товстоп'ят, Н. Чернишова // Податковий кодекс. – 2014. – №2. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nk/2014/november/issue-22/article-3445.html>
- 39.Левченко Н.М. Внутрішній аудит витрат як одна з функціональних складових інформаційного забезпечення управління витратами підприємства / Н.М. Левченко, О.О. Яговець // Економічний простір. –

2010. – № 34. – С. 178–187.
40. Когут О. Критерії класифікації витрат підприємства / О. Когут // Національний університет «Львівська політехніка». – 2008. – С. 43-49.
41. Пилипчак М. Ю. Визначення та визнання витрат у фінансових звітах суб'єктів господарювання, сформованих за МСФЗ [Електронний ресурс] / М.Ю. Пилипчак // Відкрита Міжнародна інтернет-конференція. – 2015. – Режим доступу: <http://konf.amsfo.com.ua/viznachennya-ta-viznannya-vitrat-u-finansovix-zvitax-subyektiv-gospodaryuvannya-sformovanix-za-msfz/>.
42. Громік Є. О. Питання формування витрат підприємства у контексті застосування Міжнародних стандартів обліку / Є.О. Громік // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Тези доповідей II Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. Ч. 1. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – С. 70-71.
43. Лук'янова В.В. Управління витратами. Програма курсу, завдання і методичні вказівки до виконання самостійної і контрольної робіт для студентів спеціальностей «Менеджмент організацій», «Економіка підприємства», «Маркетинг» / В.В. Лук'янова. – Хмельницький, ТУП, 2002. – 132 с., с. 12.
44. Галузеві і спеціалізовані продукти 1С:Бухгалтерія будівельної організації [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://1c.ua/ua/v8/prod-ua/43414/>.
45. Документи для підтвердження витрат в обліку підприємства [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6156>.
46. Облік витрат будівельної організації та визначення собівартості будівельно-монтажних робіт [Електронний ресурс] // – Режим доступу: http://studopedia.com.ua/1_245403_oblik-vitrat-budivelnio-organizatsii-ta-viznachennya-sobivartosti-budivelnio-montazhnih-robit.html.

- 47.Оцінка системи внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту на підприємстві [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/78/5580.html>.
- 48.Методи та методика аудиту витрат [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://www.virtual.ks.ua/students/4303-methods-and-methodology-of-audit-costs.html>.
- 49.Завдання і джерела контролю. Нормативно-правова база [Електронний ресурс] // – Режим доступу: http://studopedia.su/13_29123_zavdannya-i-dzherela-kontrolyu-normativno-pravova-baza.html.
- 50.Значення, завдання, зміст і джерела аналізу витрат на виробництво та собівартості продукції [Електронний ресурс] // – Режим доступу: http://lubbook.org/book_248_glava_50_9.1._Znachennja,_zavdannja,_zm.html
- 51.Організація обліку витрат в умовах автоматизації [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/9952>.